

R.G. 0012.4.2. 2019

**ZASADY NA KTÓRYCH KOMISJA SPOŁECZNA DOKONAŁA OCENY
ROZLICZENIA DOTACJI CELOWEJ PRYZYGNANEJ LZS
W 2018 ROKU**

str. 1-6

Dotacje celowe w gminach dla klubów sportowych – końcowe rozliczenie

Przepisy zezwalają gminom na udzielanie klubom sportowym **dotacji celowych** ze swojego budżetu, ale **tylko na cele** bezpośrednio związane z realizacją konkretnych zadań własnych gminy w zakresie sportu, natomiast gmina **nie ma prawa** pokrywać z dotacji celowej **bieżących wydatków klubu**, związanych z ich statutową działalnością.

LZS nie jest jednostką gminy tak jak np. GOPS czy GOK (które dotowane są przez gminę zupełnie inaczej), ale jest samoistnym stowarzyszeniem, które jest zgłoszone do rejestru stowarzyszeń KRS (Krajowy Rejestr Sądowy). Taka forma stowarzyszenia pozwala klubowi **brać udział, w ogłaszanych przez gminę, konkursach** po to, aby wykonać dla gminy (czyli jej mieszkańców) dodatkowe działania, które gmina będzie mogła uznać za spełnienie swoich własnych obowiązków względem społeczności w zakresie rozwijania w gminie sportu.

Wszystko musi odbyć się **zgodnie z prawem**, które zapisane jest w ustawach. Jeżeli gmina udzieli środków dotacji celowej, które zostaną przez klub sportowy **zużyte na inne, niż związane z projektem stanowiącym część umowy, cele**, wówczas klub musi te pieniądze niezwłocznie zwrócić, a jeśli tego nie uczyni, to wójt zobowiązany jest naliczyć odsetki i żądać zwrotu. Jeśli tak się nie stanie to grożą daleko idące konsekwencje.

Stąd tak ważny jest etap rozliczenia dotacji celowej udzielonej klubowi sportowemu. Wójt, jako organ wykonawczy gminy, może do zatwierdzenia prawidłowości takiego końcowego rozliczenia, wyznaczyć w swoje miejsce osobę – na przykład zatrudnioną w UG.

Zlecenie przez gminy swoich zadań innym podmiotom i udzielanie dotacji celowych na ich realizację następuje na podstawie **umowy gminy z beneficjentem** (LZS) dotacji. Ale za nim dojdzie do podpisania umowy, gmina musi obowiązkowo zrobić kilka rzeczy:

1. **uchwalić**, w jaki sposób taka dotacja celowa zostanie udzielona (Unr XXIII/173/17 z 2017). Tryb postępowania o udzielenie dotacji, sposób jej rozliczenia i kontroli wykonywania zleconego zadania określa w drodze uchwały rada gminy. **Tylko takim sposobem można udzielić dotacji celowej klubowi sportowemu z gminy.**
2. **uchwalić** w budżecie, jaką kwotę gmina w danym roku kalendarzowym zamierza przeznaczyć na dotacje celowe w zakresie popularyzacji sportu (w 2018 r. przeznaczono na ten cel 80.000 zł + 10.000 zł),
3. jeżeli dotacje celowe mają być udzielone w drodze **otwartego konkursu (tak było w Narewce)**, to wójt, jako organ wykonawczy gminy, musi prawidłowo taki konkurs przeprowadzić, a po konkursie podpisać **umowę** z tymi klubami sportowymi, które spełniły kryteria konkursu (takie dokumenty czyli:
 1. treść **konkursu** ogłoszonego przez wójta w lutym 2018,
 2. oferta **wniosek LZS** w którym klub przedstawił zadania jakie zamierza wykonać dla gminy, a w nim kosztorys planowanych wydatków,
 3. **wyniki konkursu**,
 4. **umowa** pomiędzy gminą, a LZS w sprawie wykonania zadań dla gminy w zakresie popularyzacji sportu, znajdują się Urzędzie Gminy).

Nie ma informacji, kto z ramienia wójta (poprzedniej kadencji) ma ostatecznie rozliczyć dotację celową udzieloną przez gminę dla LZS. Tę sprawę należy wyjaśnić.

.....

Przekazanie i otrzymanie dotacji celowej rodzi u beneficjenta (LZS) **obowiązek rozliczenia** się z niej w określonym terminie. Rozliczenie się z dotacji celowej polega na wykazaniu, że otrzymane środki zostały wydatkowane **na cele przewidziane w umowie**.

Rozliczenie wypłaconej dotacji ma na celu ustalenie:

- czy podmiot był uprawniony do otrzymania dotacji,
- czy dotację wykorzystano zgodnie z jej przeznaczeniem,
- czy prawidłowa była wysokość wypłaconej dotacji.

Beneficjent (LZS) otrzymujący dotację celową ma obowiązek zwrócić ją w sytuacji, gdy:

- została pobrana nienależnie,
- została pobrana w nadmiernej wysokości,
- została wykorzystana niezgodnie z przeznaczeniem (np. brak realizacji celu albo wydatek niepotrzebny do wykonania zadania).

Dotacje celowe, w części niewykorzystanej w danym roku, podlegają zwrotowi w części, w jakiej zadanie nie zostało wykonane, w terminie **do 15 lutego następnego roku albo w terminie 21 dni od dnia określonego w rozporządzeniu wykonawczym**.

Wykorzystanie przez beneficjenta środków dotacji celowej **niezgodnie z przeznaczeniem**, pobranie nienależne lub w nadmiernej wysokości **skutkuje zwrotem do budżetu gminy** wraz z należnymi odsetkami, liczonymi jak dla zaległości podatkowych, w terminie do dnia 28 lutego następnego roku kalendarzowego po roku, w którym udzielono dotacji.

W sytuacji, gdy podmiot zobowiązany do zwrotu części dotacji celowej do budżetu gminy, nie zwraca jej w ustalonym terminie, wówczas organ gminy, czyli wójt wydaje decyzję określającą kwotę do zwrotu oraz termin, od którego nalicza się odsetki.

.....

Podmioty – w naszym przypadku gmina reprezentowana przez wójta - dokonujące niezgodnie z przepisami czynności związanych z udzielaniem, rozliczaniem i wydatkowaniem dotacji celowych podlegają z tego tytułu podwójnej odpowiedzialności.

1. Zgodnie z wytycznymi ustawy z 17 grudnia 2004 r. **Ustawa o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych**, naruszeniem tejże dyscypliny jest:

- przekazanie dotacji z naruszeniem jej zasad lub trybu jej udzielania,
- **nierozliczenie przekazanej lub otrzymanej dotacji lub jej nieterminowe rozliczenie;**
- nieustalenie kwoty dotacji podlegającej zwrotowi do budżetu gminy;
- **wydatkowanie dotacji niezgodnie z przeznaczeniem** określonym przez udzielającego ją;
- niedokonanie zwrotu dotacji w należnej wysokości lub nieterminowe dokonanie zwrotu tej dotacji.

Organami orzekającymi w sprawach o naruszenie dyscypliny finansów publicznych pierwszej instancji są Komisje Orzekające w sprawach o naruszenie dyscypliny finansów publicznych.

2. **Odpowiedzialność karna skarbową.** Oprócz odpowiedzialności z tytułu naruszenia dyscypliny finansów publicznych podmioty (gminy) dokonujące niezgodnie z przepisami czynności związanych z udzielaniem, rozliczaniem i wydatkowaniem dotacji celowych ponoszą także odpowiedzialność karną skarbową. **Narażenie finansów publicznych na uszczuplenie poprzez nienależne pobranie lub niezgodne z prawem wykorzystanie dotacji stanowi przestępstwo skarbowe zgodnie z art. 82 ustawy z 10 września 1999 r.**

Kodeks Karny Skarbowy (KKS).KKS Art. 82. § 1. Kto naraża finanse publiczne na uszczuplenie poprzez nienależną wypłatę, pobranie lub niezgodne z przeznaczeniem wykorzystanie dotacji lub subwencji, podlega karze grzywny **do 240 stawek dziennych**. § 2. Jeżeli wypłata lub pobranie nienależnej, nadmiernej lub wykorzystanej niezgodnie z przeznaczeniem dotacji lub subwencji nie przekracza ustawowego progu, sprawca czynu zabronionego określonego w § 1 podlega karze grzywny za wykroczenie skarbowe.

.....
Przechodząc do rozliczenia LZS z dnia 14 stycznia 2018 r.

Chronologia czynności związanych z udzieleniem dotacji celowej jest następująca:

- 1) uchwalenie uchwały (Uchwała nr XXIII/173/17 z 2017) w sprawie warunków, trybu udzielenia, rozliczania dotacji - 25.08.2017 r.
- 2) ogłoszenie konkursu projektów z podaniem przeznaczonej puli 80.000 zł – styczeń/luty 2018 r.,
- 3) złożenie projektu przez LZS w postaci wniosku stanowiącego zał.1 do uchwały – 13.02.2018 r.,
- 4) ogłoszenie wyboru projektu, na który udzielono pulę 80.000 zł dotacji celowej – 28.02.2018 r.,
- 5) **podpisanie umowy z wykonawcą projektu tj. z LZS i rozpoczęcie realizacji projektu – 12.03.2018 r.,**
- 6) realizacja poszczególnych zadań wpisanych do projektu – 12.03.2018 r. – 15.12.2018 r. (wynika to z umowy),
- 7) podpisanie aneksu na kolejne 10.000 zł
- 8) dalsza realizacja projektu aż do zakończenia w dniu 31.12.2018 r. (data wyniku z aneksu),
- 9) ostateczne rozliczenie projektu do dnia – 14.01.2019 r.

Z umowy, a ściślej mówiąc, z wniosku, jaki złożył LZS, przy czym wniosek ten stanowi integralny element umowy, wynika, że LZS przedstawiło, a gmina zatwierdziła w ramach projektu następujące **zadania do wykonania**:

1. awans do IV ligi piłki nożnej seniorów,
2. udział w rozgrywkach piłki nożnej drużyny młodzików (**w rozliczeniu „trampkarzy”**)
3. udział w rozgrywkach piłki nożnej drużyny zaków (**w rozliczeniu „orlik”**)
4. organizacja imprezy sportowej lokalnej na terenie gminy Narewka
5. organizacja imprezy sportowej międzynarodowej na terenie gminy Narewka
6. promocja gminy Narewka w prasie lokalnej,
7. promocja gminy Narewka w prasie wojewódzkiej,
8. popularyzacja wśród młodzieży zdrowego stylu życia,
9. popularyzacja wśród młodzieży uprawiania sportu,
10. odciążenie młodzieży od sytuacji patologicznych.

.....
Z KRS wynika, że KLUB SPORTOWY LZS NAREWKA JEST REPREZENTOWANY PRZEZ ZARZĄD KLUBU. DLA WAŻNOŚCI OŚWIADCZEŃ DOTYCZĄCYCH ZOBOWIĄZAŃ MAJĄTKOWYCH KLUBU WYMAGANE JEST WSPÓLDZIAŁANIE DWÓCH OSÓB, W TYM PREZESA LUB WICEPREZESA ORAZ CZŁONKA ZARZĄDU KLUBU. –

Krasnopolski Mirosław
Jankowski Dawid
Latkowski Artur
Awruk Alina

Członek Zarządu
Członek Zarządu
Członek Zarządu
Członek Zarządu

Gryc Mieczysław
Trusiewicz Andrzej
Kałnaus Dariusz

Prezes Zarządu
Wiceprezes Zarządu
Wiceprezes Zarządu

Rozliczenie podpisane jest w sposób sprzeczny, niż wyznaczony w KRS i w związku z tym nie można go przyjąć. Należy usunąć ten brak formalny. Nadmienię, że umowę podpisał także p. Andrzej Trusiewicz.

.....

Zadania (zapisane w formularzu wniosku „ciągim” w stosownej linii) znajdują się we wniosku stanowiącym integralny element umowy podpisanej w dniu **12.03.2018 r.** Zgodnie z przepisami dotyczącymi udzielania dotacji celowych, **żaden wydatek** nie może być przez LZS poniesiony na realizację zadań w projekcie **przed dniem podpisania umowy**, ponieważ jest to zabronione, inaczej stanowiłoby **„refundację”, a to jest niedopuszczalne.**

Faktury wymienione w tabeli „Zestawienie faktur” **w poz. 1-10 mają datę sprzed daty podpisania umowy.** Jeżeli, któraś faktura ma datę sprzed daty podpisania umowy, ale zapłacono ją dopiero po podpisaniu umowy, a miała rzeczywisty związek z realizacją zadania projektu, wówczas można ją uznać. W celu uznania takiego wydatku, LZS winno przedstawić sprawdzającemu dokument, z którego wynika data opłacenia faktury na rzecz sprzedawcy.

.....

W załączonym „Zestawieniu faktur” brak numerów tych faktur nadanych przez sprzedawców oraz brak informacji, że faktura w ogóle została zapłacona i w jakim dniu. W związku z tym nie można stwierdzić, czy koszty zostały faktycznie, przez klub, poniesione. Ponadto w ogóle nie wiadomo, **która faktura dotyczy wykonania którego zadania.** Takiego rozliczenia nie można przyjąć, bo istotą całego rozliczenia jest właśnie taka analiza.

.....

Nie ulega wątpliwości, że większość przedstawionych wydatków dotyczy w jakiejś mierze sportu, natomiast **nie jest to wystarczający powód zaliczenia wydatku jako kwalifikowanego do rozliczenia dotacji celowej.** Ważniejszym jest to, aby wydatek ten dotyczył wykonania zadań w ramach realizacji celów własnych gminy scedowanych przez gminę na klub na podstawie zawartej umowy.

.....

W POUCZENIU zawartym w formularzu rozliczenia beneficjent (LZS) otrzymał polecenie zawarcia **szczegółowej informacji (cz I. pkt.2) o zrealizowanych działaniach**, na których wykonanie gmina zawarła umowę z klubem.

Z przedstawionego opisu **nie wynika, kiedy zorganizowano i jak przebiegały turnieje, kto brał udział, którego konkretnie zadania są spełnieniem.** Natomiast beneficjent opisuje chaotycznie w tym punkcie kilka wydatków. 7 linii opisu w stosunku do 90.000 zł dotacji to stanowczo za mało. Informacje przekazane przez beneficjenta nie opisują w sposób dostateczny jak i na co wydano środki z dotacji.

W szczegółowym opisie należało przedstawić kolejno, wszystkie zadania, które zrealizowano, ich datę, miejsce, adresatów (kto skorzystał, czy to były grupy osób z gminy Narewka, ile osób) oraz jakie poniesiono na ich realizację koszty oraz uzasadnienie konieczności poniesienia tych kosztów w każdym poszczególnym zadaniu.

.....

W cz. I rozliczenia beneficjent opisuje **zadanie 1: rozgrywki w KOS** (Klasie Okręgowej Seniorów) województwa podlaskiego. Rozgrywki te wynikają jednak z powszechnych działań klubu LZS i z jego statutu, czyli z normalnego działania klubu. Takie cele **nie mogą być opłacane ze środków pochodzących z dotacji celowych udzielanych przez gminę z pieniędzy publicznych.**

Zaznacza się, iż w **umowie wyraźnie napisano, że udziela się dotacji celowej na realizację zadań własnych gminy, a nie zadań własnych LZS.** Zaś głównym, nadrzędnym celem ma być tworzenie i poprawa warunków sprzyjających uprawianie sportu na terenie gminy Narewka oraz zwiększaniu dostępności mieszkańców gminy Narewka do działalności sportowej. Patrząc na tak określony cel, trudno dopatrzeć się w wydatkach związanych z wyjazdami drużyny LZS (nikt inny z gminy z nich nie korzystał) korzyści, jakie mogłyby odnieść mieszkańcy gminy.

W przypadku korzystania z dotacji celowej przez klub sportowy, branie udziału w rozgrywkach nie może być celem samym w sobie. Jeżeli LZS, jako **1. zadanie** postawił sobie nie tylko udział w meczach, w których udział mógłby doprowadzić do awansu ligowego, ale założył osiągnięcie wyższego poziomu poprzez **dostanie się do IV ligi** (co nie było wprost wpisane do wniosku), w której wcześniej nie był, a chce to zrobić w wyniku rozważanego projektu, to nie dostając się do IV ligi, niestety, **cel ten nie został osiągnięty, a wydatki z nim związane są bezzasadne.**

W zadaniu pt. „dostanie się do IV ligi”, wydatki, jakie mogłyby być pokryte z dotacji celowej, to jedynie takie, które spełniałyby **2 warunki:**

1. wydatki były dodatkowymi wydatkami (nie tymi co zawsze, co normalnie klub ponosi w swojej statutowej działalności piłkarskiej), na przykład wynajęcie lepszego boiska, zakupu lepszej piłki czy bramki dostosowanej do norm,
2. wydatki te doprowadziły/spowodowały dostanie się do IV ligi.

Z opisu beneficjenta wynika, że być może nie rozpoznaje on dostatecznie istoty udzielania dotacji celowych. Być może jest ona mylona z dotacją przedmiotową, ale takiej w tym przypadku nie udzielono.

.....

W przypadku **zadania 2. i 3. wyjaśnienia wymaga nazewnictwo drużyn: we wniosku drużyna młodzików, a w rozliczeniu „trampkarzy”, we wniosku drużyna żaków, a w rozliczeniu „orlik”.** Czy to tylko różnica w nazwie, czy to zmiana drużyn? Każda zmiana w projekcie wymaga **pisemnego aneksu do umowy,** o którym mowa w umowie, a takiego **nie było.** Jakie są wyjaśnienia? Które drużyny i w jakich meczach brały udział? Czy są to drużyny należące do klubu LZS lub czy są to drużyny utworzone z innych piłkarzy mieszkających w gminie Narewka i niezwiązanych z klubem? Jak do tego dopasować poniesione wydatki? **Każdy nawet kilkuzłotowy wydatek musi być przypasowany do konkretnego zadania, a zadanie przeprowadzone zgodnie z projektem: czas, miejsce wykonania zadania i osoby, które skorzystały – wszystko musi być spójne.** Jeżeli drużyny te są drużynami LZS to sprawa „zaliczenia kosztów” ma się tak jak sprawa rozliczenia zadania 1.

.....

Zadanie 4. organizacja imprezy sportowej lokalnej na terenie gminy Narewka. Brak jakichkolwiek informacji o organizacji takiego zadania w opisie merytorycznym rozliczenia.

.....

Można określić, na podstawie informacji merytorycznej, że wykonano zadanie 5 - organizacja imprezy sportowej międzynarodowej na terenie gminy Narewka, a zadaniem tym było zorganizowanie Międzynarodowego Turnieju Piłki Nożnej im. Waldemara Grudzińskiego.

.....
Pozostałe **zadania 6,7,8,9,10** opisano lakonicznie, nic z tych opisów nie wynika, ale prawdopodobnie nie poniesiono na nie żadnych kosztów.

.....
Dane w cz II nie przedstawiają rozliczenia finansowego w taki sposób, by można było wywnioskować, które zadania z wniosku związane były z ponoszeniem kosztów, a które nie, natomiast w połączeniu z tabelą „Zestawienie faktur” także nie można ustalić ile poniesiono wydatków na poszczególne zadania, ponieważ tabela ta przypisuje poszczególne faktury jedynie do rodzajów poniesionych kosztów, a nie do zadań, na realizację których, zostały poniesione. LZS otrzymało od komisji społecznej tabele pomocnicze, by móc łatwo dokonać takiego zestawienia, w którym wydatki zostaną dopasowane do zadań. Nieskorzystanie z tej pomocy, lub stworzenie podobnego zapisu uniemożliwia sprawdzającemu dokonać oceny.